

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 70/12
Λουξεμβούργο, 5 Ιουνίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-124/10 P
Επιτροπή κατά Electricité de France (EDF)

Το Δικαστήριο επικυρώνει την ακύρωση από το Γενικό Δικαστήριο της αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία κρίθηκε ότι φορολογικό μέτρο που έλαβε η Γαλλία υπέρ της EDF αποτελούσε κρατική ενίσχυση

Η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο επειδή αρνήθηκε, λόγω της φορολογικής φύσεως του μέτρου, να εξετάσει αν το Γαλλικό Δημόσιο ενήργησε ως ιδιώτης επενδυτής

Η Electricité de France (EDF) παράγει, μεταφέρει και διανέμει ηλεκτρική ενέργεια, μεταξύ άλλων, σε ολόκληρη τη γαλλική επικράτεια. Κατά την εποχή των πραγματικών περιστατικών, ήταν δημόσια επιχείρηση η οποία ανήκε εξ ολοκλήρου στο Γαλλικό Δημόσιο. Στο πλαίσιο της απελευθερώσεως της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού¹, η Γαλλία τροποποίησε, το 1997, τη νομοθεσία της, προκειμένου να διευκρινίσει το περιουσιακό καθεστώς της επιχειρήσεως, να αναμορφώσει τον ισολογισμό της EDF και να αυξήσει το κεφάλαιό της.

Στις 16 Δεκεμβρίου 2003 η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση² με την οποία διαπίστωσε ότι το Γαλλικό Δημόσιο στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας αναμορφώσεως του ισολογισμού και αυξήσεως του κεφαλαίου της EDF, παραιτήθηκε από φορολογική απαίτηση εκτιμώμενου ποσού 888,89 εκ. ευρώ, η οποία αντιστοιχούσε στον φόρο εταιριών τον οποίο όφειλε η EDF. Η Επιτροπή εκτίμησε ότι η παραίτηση αυτή είχε ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της ανταγωνιστικής θέσεως της EDF σε σχέση με τους ανταγωνιστές της και αποτελούσε κρατική ενίσχυση ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή υπολόγισε το συνολικό ποσό της ενισχύσεως που όφειλε να επιστρέψει η EDF, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, σε 1,217 δισ. ευρώ. Η EDF κατέβαλε το ποσό αυτό στο Γαλλικό Δημόσιο.

Η EDF, υποστηριζόμενη από τη Γαλλία, προσέφυγε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ζητώντας την εν μέρει ακύρωση της αποφάσεως αυτής. Με την απόφασή του της 15ης Δεκεμβρίου 2009 το Γενικό Δικαστήριο την ακύρωσε κρίνοντας ότι η Επιτροπή δεν είχε δικαίωμα να αρνηθεί, λόγω της φορολογικής φύσεως του ληφθέντος μέτρου, να εξετάσει αν το Γαλλικό Δημόσιο είχε ενεργήσει ως «ιδιώτης επενδυτής σε οικονομία της αγοράς». Το κριτήριο αυτό του ιδιώτη επενδυτή σκοπό έχει τη διαπίστωση αν η συμμετοχή ή παρέμβαση του Δημοσίου στο κεφάλαιο της επωφελούμενης επιχειρήσεως επιδιώκει οικονομικό σκοπό, τον οποίο θα μπορούσε επίσης να επιδιώκει ιδιώτης επενδυτής και, άρα, γίνεται από το Δημόσιο με τον ίδιο τρόπο που θα την πραγματοποιούσε ιδιώτης επιχειρηματίας.

Κατά της αποφάσεως αυτής, η Επιτροπή άσκησε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου. Κατά την Επιτροπή, η φορολογική φύση της επίμαχης απαιτήσεως αποκλείει τη δυνατότητα εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή. Επιπλέον, δεδομένου ότι η έννοια της ενισχύσεως είναι αντικειμενική, το Γενικό Δικαστήριο κακώς έλαβε υπόψη τους επιδιωκόμενους από το Γαλλικό Δημόσιο σκοπούς.

¹ Οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ 1997, L 27, σ. 20).

² Απόφαση C (2003) 4637 τελικό της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2003, για τις κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Γαλλία στην EDF και στον τομέα των επιχειρήσεων ηλεκτρισμού και αερίου υπό τη μορφή της μη καταβολής, το 1997, φόρου εταιριών επί μέρους των προβλέψεων που είχαν δημιουργηθεί για την ανανέωση του δικτύου μεταφοράς υψηλής τάσης («RAG») (Κρατική ενίσχυση n° C 68/2002, N 504/2003 και C 25/2003 – Γαλλία).

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο απορρίπτει την αναίρεση της Επιτροπής κρίνοντας ότι η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου δεν πάσχει πλάνη περί το δίκαιο.

Το Δικαστήριο εξετάζει το ζήτημα αν κράτος μέλος, το οποίο έχει φορολογική απαίτηση κατά επιχειρήσεως της οποίας είναι μοναδικός μέτοχος, μπορεί να επικαλεστεί την εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή όταν προβαίνει σε αύξηση του κεφαλαίου της επιχειρήσεως αυτής παραιτούμενο από την φορολογική αυτή απαίτηση ή αν πρέπει να αποκλειστεί το κριτήριο αυτό, όπως έπραξε η Επιτροπή εν προκειμένω, λαμβανομένων υπόψη της φορολογικής φύσεως της απαιτήσεως και του γεγονότος ότι το Δημόσιο κάνει χρήση των προνομίων του δημόσιας εξουσίας παραιτούμενο από την απαίτηση αυτή.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το δίκαιο της Ένωσης³ σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις δεν διακρίνει ανάλογα με τις αιτίες ή τους σκοπούς των κρατικών παρεμβάσεων, αλλά τις ορίζει με γνώμονα τα αποτελέσματά τους. Πράγματι το δίκαιο αυτό σκοπό έχει να αποτρέψει το ενδεχόμενο να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό οι, οποιασδήποτε μορφής, χορηγούμενες με χρήση κρατικών πόρων ενισχύσεις, ιδίως παρέχοντας τη δυνατότητα στην επωφελούμενη επιχείρηση να βρίσκεται σε ευνοϊκότερη οικονομική θέση σε σχέση με εκείνη των ανταγωνιστών της.

Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι οι προϋποθέσεις της έννοιας της ενισχύσεως δεν πληρούνται αν η επωφελούμενη επιχείρηση μπορούσε να τύχει του ίδιου πλεονεκτήματος με εκείνο που τέθηκε στη διάθεσή της με χρήση κρατικών πόρων, υπό περιστάσεις που αντιστοιχούν στους συνθήεις όρους της αγοράς.

Προκειμένου να εκτιμήσει αν το ίδιο πλεονέκτημα θα είχε χορηγηθεί υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς από ιδιώτη επενδυτή ευρισκόμενο σε κατάσταση όσο το δυνατόν παραπλήσια εκείνης του Δημοσίου, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο τα πλεονεκτήματα και οι υποχρεώσεις που συνδέονται με την ιδιότητά του Δημοσίου ως μετόχου, αποκλεισμένων εκείνων που συνδέονται με την ιδιότητά του ως φορέα δημόσιας εξουσίας.

Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ του ρόλου του Δημοσίου ως μετόχου επιχειρήσεως, αφενός, και του ρόλου του Δημοσίου όταν ενεργεί ως φορέας δημόσιας εξουσίας, αφετέρου, και ότι η δυνατότητα εφαρμογής του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή εξαρτάται, εν τέλει, από το αν το συγκεκριμένο κράτος μέλος χορηγεί οικονομικό πλεονέκτημα σε επιχείρηση που του ανήκει, με την ιδιότητά του ως μέτοχος και όχι με την ιδιότητά του ως φορέας δημόσιας εξουσίας.

Επιπλέον, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η οικονομική κατάσταση της επωφελούμενης δημόσιας επιχειρήσεως δεν εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο τίθεται σε εφαρμογή το πλεονέκτημα αυτό, όποια και αν είναι η φύση του, αλλά από το ύψος του ποσού από το οποίο αυτή εν τέλει επωφελείται. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, έκρινε ότι το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή μπορεί να εφαρμοστεί ακόμα και στην περίπτωση που έχει γίνει χρήση φορολογικής φύσεως μέσων.

Εντούτοις, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, εάν κράτος μέλος επικαλείται το εν λόγω κριτήριο, σε αυτό απόκειται να αποδείξει πλήρως και επί τη βάσει αντικειμενικών και επαληθεύσιμων στοιχείων ότι το μέτρο που έλαβε συναρτάται με την ιδιότητά του ως μετόχου. Ειδικότερα, από τα στοιχεία αυτά πρέπει να προκύπτει σαφώς ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος είχε λάβει, πριν ή συγχρόνως με τη χορήγηση του οικονομικού πλεονεκτήματος, την απόφαση να προβεί, με το μέτρο που πράγματι έλαβε, σε επένδυση στην ελεγχόμενη από αυτό δημόσια επιχείρηση.

Αν το συγκεκριμένο κράτος μέλος υποβάλει στην Επιτροπή στοιχεία τέτοιας φύσεως, σε αυτήν απόκειται να προβεί σε συνολική εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψη κάθε άλλο σχετικό εν προκειμένω στοιχείο, το οποίο της δίνει τη δυνατότητα να διαπιστώσει αν το επίμαχο μέτρο ανάγεται στην ιδιότητα του εν λόγω κράτους μέλους ως μετόχου ή ως φορέα δημόσιας εξουσίας. Κατά συνέπεια, ορθώς το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ο **επιδιωκόμενος σκοπός** από το Γαλλικό Δημόσιο

³ Άρθρο 87 ΕΚ.

μπορούσε να ληφθεί υπόψη προκειμένου να διαπιστωθεί αν το εν λόγω Δημόσιο είχε δράσει με την ιδιότητά του ως μέτοχος.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ : Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναιρέσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναιρέσεως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν είναι παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" 📠 (+32) 2 2964106